T009 A HÀM IX (32) Q48-50-Lễ Tam Bảo-1

Đại Tạng Kinh (Linh Sơn Pháp Bảo)

KINH TAÂNG NHAÁT A-HAØM QUYEÅN 48

Phaåm 50: LEÃ TAM BAÛO

KINH SOÁ 1

Nghe nhö vaày: Moät thôøi, Phaät ôû taïi nöôùc Xaù-veä, trong vöôøn Kyø thoï Caáp coâ ñoäc. Baáy giôø Theá Toân noùi vôùi caùc Tyø-kheo: –Neáu coù thieän nam, thieän nöõ naøo muoán leã baùi chuøa thaùp1 Nhö Lai, haõy haønh möôøi moät phaùp leã thaùp Nhö Lai. Nhöõng gì laø möôøi moät? Khôûi yù duõng maõnh, vì coù ñieàu coù theå kham. YÙ khoâng taùn loaïn, vì thöôøng nhaát taâm. Thöôøng nieäm chuyeân yù, vì coù Chæ, Quaùn. Caùc nieäm vaéng laëng, vì nhaäp Tam-muoäi. YÙ ñeán voâ löôïng, do bôûi trí tueä. YÙ khoù quaùn saùt, do bôûi hình2. YÙ tónh ñaïm nhieân, do bôûi oai nghi. YÙ khoâng giong ruoåi, do bôûi danh xöng. YÙ khoâng töôûng töôïng, do bôûi saéc. Phaïm aâm khoù saùnh, vì dòu daøng. Naøy caùc Tyø-kheo, neáu thieän nam, thieän nöõ muoán leã baùi thaùp mieáu Nhö Lai, neân ñaày ñuû möôøi moät phaùp leã baùi thaùp mieáu Nhö Lai naøy, ñeå cho laâu daøi ñöôïc phöôùc voâ löôïng. Nhö vaäy, Tyø-kheo, haõy hoïc ñieàu naøy. Baáy giôø caùc Tyø-kheo nghe nhöõng ñieàu Phaät daïy, hoan hyû phuïng haønh.

KINH SOÁ 2

Nghe nhö vaày: Moät thôøi, Phaät ôû taïi nöôùc Xaù-veä, trong vöôøn Kyø thoï Caáp coâ ñoäc. Baáy giôø Theá Toân noùi vôùi caùc Tyø-kheo: –Neáu thieän nam, thieän nöõ muoán haønh leã baùi Phaùp, haõy nieäm möôøi moät söï, roài sau ñoù haønh leã baùi Phaùp. Nhöõng gì laø möôøi moät? Coù maïn haõy tröø maïn. Phaøm chaùnh phaùp laø nhaém döùt töôûng khaùt aùi ñoái vôùi duïc. Phaøm chaùnh phaùp laø nhaém tröø duïc ôû nôi duïc. Phaøm chaùnh phaùp laø nhaém caét ñöùt doøng nöôùc saâu sinh töû. Phaøm chaùnh phaùp laø nhaém ñaït ñöôïc phaùp bình ñaúng. Nhöng chaùnh phaùp naøy nhaém ñoaïn tröø caùc neûo döõ vaø roài chaùnh phaùp nhaém ñöa ñeán coõi laønh. Phaøm chaùnh phaùp laø nhaém caét ñöùt löôùi aùi. Ngöôøi haønh chaùnh phaùp laø ñi töø coù ñeán khoâng. Ngöôøi chaùnh phaùp thì saùng toû khoâng ñaâu khoâng roïi ñeán. Ngöôøi haønh chaùnh phaùp laø ñeå ñi ñeán Nieát-baøn giôùi.

Nguyeân Haùn: Nhö Lai thaàn töï . 1.

2. Ñaây chæ hình töôùng cuûa Phaät.

Neáu thieän nam, thieän nöõ muoán haønh leã baùi phaùp, haõy tö duy möôøi moät phaùp naøy. Nhö vaäy, Tyø-kheo, haõy hoïc ñieàu naøy. Baáy giôø caùc Tyø-kheo nghe nhöõng ñieàu Phaät daïy, hoan hyû phuïng haønh.

KINH SOÁ 3

Nghe nhö vaày: Moät thôøi, Phaät ôû taïi nöôùc Xaù-veä, trong vöôøn Kyø thoï Caáp coâ ñoäc. Baáy giôø Theá Toân noùi vôùi caùc Tyø-kheo: –Neáu thieän nam, thieän nöõ muoán haønh leã baùi Taêng, haõy chuyeân caàn möôøi moät phaùp, roài sau ñoù môùi haønh leã baùi Taêng. Nhöõng gì laø möôøi moät? Chuùng cuûa Nhö Lai laø nhöõng vò ñaõ thaønh töïu phaùp. Chuùng cuûa Nhö Lai hoøa hôïp treân döôùi. Taêng cuûa Nhö Lai ñaõ thaønh töïu phaùp phaùp3. Chuùng cuûa Nhö Lai thaønh töïu giôùi; thaønh töïu Tam-muoäi; thaønh töïu trí tueä; thaønh töïu giaûi thoaùt; thaønh töïu giaûi thoaùt kieán tueä. Thaùnh chuùng cuûa Nhö Lai thuû hoä Tam baûo. Thaùnh chuùng Nhö Lai hay haøng phuïc dò hoïc ngoaïi ñaïo. Thaùnh chuùng cuûa Nhö Lai laø baïn toát vaø laø ruoäng phöôùc cho heát thaûy theá gian. Neáu thieän nam, thieän nöõ muoán leã baùi Taêng, haõy tö duy möôøi moät phaùp naøy, seõ ñöôïc phöôùc baùo laâu daøi. Nhö vaäy Tyø-kheo, haõy hoïc ñieàu naøy. Baáy giôø caùc Tyø-kheo vaø Trôøi, Roàng, Quyû thaàn, Caøn-ñaïp-hoøa, A-tu-luaân, Ca-löu-la, Nhaân-ñaø-la, Ma-höu-laëc, trôøi vaø ngöôøi, nghe nhöõng ñieàu Phaät daïy, hoan hyû phuïng haønh.

KINH SOÁ 44

Nghe nhö vaày: Moät thôøi Baø-giaø-baø truù taïi nöôùc Ma-kieät-ñaø, phía Ñoâng thaønh Maät-thí-la, trong vöôøn Ñaïi thieân5, cuøng vôùi Taêng Tyø-kheo moät ngaøn hai traêm naêm möôi vò. Baáy giôø, sau böõa aên,6 cuøng vôùi A-nan ñi kinh haønh trong vöôøn caây. Luùc ñoù Phaät mæm cöôøi. A-nan nghó thaàm: “Nhö Lai, Voâ Sôû Tröôùc, Ñaúng Chaùnh Giaùc, khoâng cöôøi suoâng. Nay vì sao cöôøi? Taát phaûi coù yù gì. Ta neân hoûi.” A-nan beøn söûa laïi y phuïc, quyø goái phaûi xuoáng ñaát, chaép tay hoûi Phaät: –Nhö Lai, Voâ Sôû Tröôùc, Ñaúng Chaùnh Giaùc, khoâng cöôøi suoâng. Hoâm nay vì sao mæm cöôøi, taát coù yù gì. Con mong ñöôïc nghe yù aáy. Phaät noùi vôùi A-nan:

3. Phaùp phaùp thaønh töïu, töùc thaønh töïu phaùp tuøy phaùp haønh. Paøli: Dhammaønudhamma-paæipannasampanna. 4. Tham chieáu Paøli, M 83 Makkhaødeva (R. ii. 74). Haùn, Trung13, kinh 67. Maät-thí-la (+). Trung 13: Phaät taïi nöôùc Tyø-ñaø-ñeà , roài ñi ñeán Di-taùt-la ; nguï trong 5.

vöôøn xoaøi Ñaïi thieân . Paøli: Phaät truù taïi Mithilaø, trong khu vöôøn xoaøi Makkhaødeva. Mihilaø laø thuû laõnh cuûa vöông quoác Videha. Baûn Haùn ñoàng nhaát Videha vôùi Magadha. Nguyeân Haùn: Thöïc haäu khôûi , dòch nghóa ñen laø “aên xong ñöùng daäy”. Trung 13, ibid. Theá Toân 6.

ñang ñi treân con ñöôøng. Paøli: aóóatarasmiö padese, taïi moät ñòa ñieåm noï.

–Ta seõ noùi cho oâng nghe. Quaù khöù, khôûi ñaàu Hieàn kieáp, trong khoaûng ñoù coù vò Chuyeån luaân thaùnh vöông thoáng laõnh boán thieân haï, teân laø Ñaïi Thieân7, soáng laâu, khoâng beänh, ñeïp ñeõ, duõng maõnh, cai trò baèng chaùnh

phaùp, khoâng hao phí cuûa daân, coù baûy baùu töï nhieân. Nhöõng gì laø baùu? Ñoù laø, baùnh xe, voi, ngöïa, minh chaâu, ngoïc nöõ, quan chuû kho taøng, töôùng ñieån binh. Naøy A-nan, thôøi gian aáu thô cuûa vua Ñaïi Thieân laø taùm vaïn boán ngaøn naêm. Thôøi gian laøm thaùi töû laø taùm vaïn boán ngaøn naêm. Thôøi gian leân ngoâi Thaùnh vöông laø taùm vaïn boán ngaøn naêm. A nan hoûi Phaät: –Theá naøo laø baùu baùnh xe? Phaät noùi: –Ngaøy thöù möôøi trong thaùng, khi traêng troøn, vua taém goäi saïch seõ, cuøng vôùi theå nöõ leân laàu, nhìn veà phía Ñoâng. Khi aáy coù baùnh xe baèng vaøng coù moät ngaøn caêm, cao baèng baûy baûy ña-la. Baûy nhaãn laø moät ña-la. Ña-la laø loaïi caây ñöùng thaúng moät mình8, laáy noù laøm chuaån ño. Baùnh xe laøm baèng thuaàn vaøng töû ma. Thaáy baùnh xe, vua nghó thaàm: “Baùnh xe naøy tuyeät ñeïp! Ta muoán baét noù, coù ñöôïc chaêng?” Vöøa nghó xong, baùnh xe töùc thì ñeán treân tay traùi cuûa vua, roài dôøi qua tay phaûi. Vua noùi vôùi baùnh xe: “Nôi naøo chöa ñöôïc chinh phuïc, haõy chinh phuïc cho ta. Ñaát naøo chöa phaûi cuûa ta, haõy chieám laáy cho ta. Laáy ñuùng phaùp chöù khoâng phaûi khoâng ñuùng phaùp.” Noùi xong, baùnh xe quay trôû laïi giöõa hö khoâng. Vaønh höôùng veà phía Ñoâng, truïc höôùng veà phía Baéc. Vua ra leänh keû taû höõu cuï bò boán loaïi binh chuûng. Sau khi chuaån bò xong, vua daãn binh chuùng ñi theo baùnh xe ñöùng giöõ hö khoâng, theo baùnh xe daãn veà höôùng Ñoâng, tuaàn haønh cho ñeán taän cuøng bôø coõi phía Ñoâng. Buoåi toái, vua cuøng binh chuùng nguû beân döôùi baùnh xe. Caùc tieåu vöông ôû bôø coõi phía Ñoâng, vaøo buoåi saùng sôùm, ñeàu ñeán chaàu, nhöõng coáng vaät neáu laø baèng baùt vaøng thì beân trong ñöïng ñaày thoùc baèng baïc; neáu baùt baèng baïc thì beân trong ñöïng thoùc baèng vaøng. Hoï taâu: “Hoan ngheânh ñaïi vöông! Taát caû ñaát ñai, traân baûo, nhaân daân ôû bôø coõi phía Ñoâng naøy, thaûy ñeàu sôû höõu cuûa vua. Chuùng toâi seõ vaâng leänh giaùo saéc cuûa Thieân vöông.” Vua Ñaïi Thieân traû lôøi caùc tieåu vöông: “Neáu caùc vò muoán tuaân theo giaùo saéc cuûa ta, haõy trôû veà nöôùc cuûa mình, moãi vò haõy daïy daân mình haønh möôøi ñieàu thieän, chôù haønh phaùp ngang traùi.” Vua giaùo saéc xong, baùnh xe lieàn ôû treân bieån quay trôû laïi, nöông theo quaõng troáng9 maø ñi. Trong bieån töï nhieân môû ra moät con ñöôøng roäng moät do-dieân. Vua cuøng binh chuùng ñi theo baùnh xe, nhaém phía tröôùc tuaàn haønh, tieán veà bôø coõi phía Nam. Buoåi saùng, caùc tieåu vöông trong bôø coõi phía Nam ñeán chaàu. Hoï mang coáng vaät ñeán daâng, neáu laø baùt vaøng thì beân trong ñöïng ñaày thoùc baèng baïc; neáu baùt baèng baïc thì beân trong ñöïng thoùc baèng vaøng. Hoï taâu: “Hoan ngheânh ñaïi vöông! Taát caû ñaát ñai, traân baûo, nhaân daân ôû bôø coõi phía Nam naøy, thaûy ñeàu sôû höõu cuûa vua. Chuùng toâi seõ vaâng leänh giaùo saéc cuûa Thieân vöông.” Vua Ñaïi Thieân traû lôøi caùc tieåu vöông: “Neáu caùc vò muoán tuaân theo giaùo saéc cuûa ta, haõy trôû veà nöôùc cuûa mình, moãi vò haõy daïy daân mình haønh möôøi ñieàu thieän, chôù haønh phaùp ngang traùi.” Giaùo saéc xong, baùnh xe quay veà Taây, tieán veà bôø coõi phía Taây. Caùc tieåu vöông trong

Ñaïi Thieân . Paøli: Makkhaødeva. 7.

Ñoäc ñónh thoï . Paøli (Skt.): Taøla, moät loaïi caây coï, laù hình quaït. Thöôøng duøng so saùnh chieàu cao. 8.

Ñeå baûn: Thöøa vaân . TNM: Thöøa hö. 9.

bôø coõi phía Taây ñeán coáng hieán vaø khuyeán thænh cuõng nhö ôû phía Nam. Xong, baùnh xe laïi quay höôùng nhaém veà phía Baéc, tuaàn haønh tieán ñeán bôø coõi phía Baéc. Caùc tieåu vöông phía Baéc ñeán chaàu, coáng hieán, khuyeán thænh ñuùng nhö phaùp. Chu du boán ngaøy, khaép caû Dieâm-phuø-ñòa taän ñeán bôø bieån, roài quay trôû veà Maät-thí-la. Baùnh xe döøng laïi giöõa hö khoâng phía tröôùc cöûa cung, cao baûy caây ña-la, vaønh höôùng veà Ñoâng. Ñaïi Thieân coù ñöôïc baùnh xe baùu nhö vaäy. A-nan laïi hoûi: –Ñaïi Thieân coù ñöôïc baùu voi nhö theá naøo? Phaät baûo A-nan: –Ñaïi Thieân veà sau vaøo ngaøy möôøi laêm khi traêng troøn, taém goäi saïch seõ, theo caùc theå nöõ leân laàu, höôùng veà phía Ñoâng, nhìn thaáy trong hö khoâng coù con voi chuùa maøu traéng teân laø Vuõ-hoâ10 nöông theo hö khoâng maø bay ñeán; baûy chi cuûa noù baèng phaúng, mieäng coù saùu ngaø, treân ñaàu coù muõ baèng vaøng vôùi chuoãi anh laïc baèng vaøng, thaân mình quaán boïc bôûi traân chaâu, hai beân mang linh baèng vaøng. Voi coù thaàn löïc, bieán hình töï taïi. Ñaïi Thieân thaáy noù, trong loøng nghó thaàm: “Ta coù ñöôïc con voi naøy chaêng? Ta seõ khieán noù laøm vieäc.” Vöøa nghó xong, voi lieàn ñeán ñöùng tröôùc vua, giöõa hö khoâng. Vua lieàn sai laøm naêm vieäc. Vua laïi nghó: “Haõy thöû xem con voi naøy laøm ñöôïc hay khoâng.” Saùng hoâm sau, khi maët trôøi moïc, vua côõi voi naøy, trong thoaùng choác chu du khaép boán bieån, roài trôû veà choã cuõ, ñöùng ôû Phía ñoâng cöûa cung, höôùng veà phía Ñoâng. A-nan, Ñaïi Thieân coù ñöôïc voi baùu nhö vaäy. A-nan laïi hoûi Phaät: –Ñaïi Thieân ñöôïc baùu ngöïa nhö theá naøo? Phaät noùi: –Ñaïi Thieân veà sau vaøo ngaøy möôøi laêm khi traêng troøn, taém goäi saïch seõ, theo caùc theå nöõ leân laàu, höôùng veà phía Ñoâng, nhìn thaáy trong hö khoâng coù con ngöïa xanh teân laø Ba-la- haøm11 nöông hö khoâng maø ñeán; khi ñi, thaân hình noù khoâng dao ñoäng. Treân ñaàu noù coù muõ baèng vaøng, vôùi chuoãi anh laïc baèng baùu; thaân mình phuû baèng löôùi traân chaâu, hai beân coù treo linh. Ngöïa coù thaàn löïc, bieán hình töï taïi. Thaáy noù, vua Ñaïi Thieân nghó: “Ta coù theå coù ñöôïc noù maø côõi.” Nghó xong, ngöïa ñeán tröôùc vua. Vua lieàn muoán côõi thöû. Saùng hoâm sau, khi maët trôøi moïc, vua côõi noù ñi veà phía Ñoâng. Thoaùng choác, chu du khaép boán bieån, roài quay veà baûn quoác, truï phía Taây cöûa cung, ñöùng höôùng veà phía Taây. A-nan, Ñaïi Thieân coù ñöôïc baùu ngöïa nhö vaäy. A nan hoûi Phaät: –Ñaïi Thieân coù ñöôïc baùu minh chaâu nhö theá naøo? Phaät noùi: –A-nan, Ñaïi Thieân veà sau vaøo ngaøy möôøi laêm khi traêng troøn, taém goäi saïch seõ, theo caùc theå nöõ leân laàu, höôùng veà phía Ñoâng, nhìn thaáy coù thaàn chaâu. Chaâu daøi moät thöôùc saùu taác, coù taùm caïnh, maøu löu ly xanh bieác, nöông hö khoâng maø ñeán, cao baûy caây ña-la. Thaáy noù, Ñaïi Thieân nghó: “Ta coù theå ñöôïc minh chaâu naøy maø ngaém.” Theo yù nghó töùc thì nhaän ñöôïc. Vua muoán thöû. Khi ñeán nöûa ñeâm, taäp hoïp boán binh chuûng, ñem minh chaâu treo treân

Ñeå baûn cheùp: Maõn-hoâ . Teân Paøli cuûa noù laø Uposatha; Trung 13 aâm laø Vu-sa-haï . Do ñoù söûa 10.

laïi, ñoïc laø Vuõ-hoâ. Baø-la-haøm . Phuï chuù trong ñeå baûn: “Tieáng nöôùc Taàn noùi laø phaùt minh (toùc keâu!), loâng ñuoâi ñoû”. 11.

Paøli: Valaøhaka.

ñaàu phöôùn, roài ra khoûi thaønh ñi daïo. Minh chaâu chieáu saùng moät phaïm vi möôøi hai do-dieân. Binh chuùng nhìn thaáy nhau nhö ban ngaøy khoâng khaùc. AÙnh saùng minh chaâu soi ñeán moïi ngöôøi, khieán hoï giaät mình thöùc daäy, ñeàu baûo laø trôøi ñaõ saùng. Vua lieàn quay trôû veà cung. Trong ngoaøi thöôøng saùng nhö ban ngaøy khoâng khaùc. A-nan, Ñaïi Thieân coù ñöôïc baùu minh chaâu nhö vaäy. A nan hoûi Phaät: –Ñaïi Thieân coù ñöôïc baùu ngoïc nöõ nhö theá naøo? Phaät baûo A-nan: –Ñaïi Thieân veà sau vaøo ngaøy möôøi laêm khi traêng troøn, taém goäi saïch seõ, theo caùc theå nöõ leân laàu, höôùng veà phía Ñoâng, troâng thaáy baùu ngoïc nöõ thuoäc doøng Saùt-ñeá-lôïi, teân laø Maïn-na-kha-lôïi12, xinh ñeïp voâ song, trong traéng kyø dieäu, khoâng cao khoâng thaáp, khoâng maäp, khoâng gaày, khoâng traéng khoâng ñen, muøa ñoâng thì aám, maø heø thì töôi maùt, töø caùc loã chaân loâng nôi thaân toûa ra muøi thôm chieân-ñaøn; mieäng thöôøng toûa muøi thôm hoa sen Öu-baùt vaø cuõng khoâng caùc tö thaùi xaáu cuûa ngöôøi nöõ, taùnh tình nhu hoøa, bieát tröôùc yù vua maø phuïc vuï. Naøng töø hö khoâng maø ñeán choã vua. A-nan, Ñaïi Thieân coù ñöôïc baùu ngoïc nöõ nhö vaäy. A nan hoûi Phaät: –Ñaïi Thieân coù ñöôïc baùu chuû kho taøng nhö theá naøo? Phaät baûo A-nan: –Ñaïi Thieân veà sau vaøo ngaøy möôøi laêm khi traêng troøn, taém goäi saïch seõ, theo caùc theå nöõ leân laàu, höôùng veà phía Baéc, troâng thaáy vò ñaïi thaàn chuû kho teân laø A-la-tha-chi13, ñeïp ñeõ kyø dieäu, khoâng cao khoâng thaáp, khoâng maäp khoâng gaày, thaân maøu hoaøng kim, toùc maøu bieác, con maét ñen traéng phaân minh. OÂng coù theå nhìn thaáy baûy baùu trong kho taøng aån döôùi ñaát. Neáu coù chuû, oâng giöõ gìn cho. Neáu voâ chuû laáy sung coâng ñeå vua duøng; thoâng minh, trí tueä, kheùo leùo coù möu chöôùc. OÂng nöông hö khoâng maø ñeán trình tröôùc vua, taâu vua raèng: “Töø nay trôû ñi, vua thích caùi gì, cöù töï mình vui höôûng, chôù coù lo raàu. Toâi seõ cung caáp chaâ baùu cho vua, khoâng ñeå thieáu thoán.” Vua beøn thöû ñaïi thaàn quaûn kho naøy, cuøng vôùi oâng ñi treân moät con thuyeàn vaøo bieån. Vua baûo quan quaûn kho: “Ta muoán coù vaøng baïc, chaâu baùu.” Quan chuû kho taâu: “Xin ñôïi khi leân bôø toâi seõ cung caáp taøi baûo.” Vua noùi: “Ta muoán ñöôïc baûo vaät trong nöôùc, chöù khoâng phaûi treân bôø.” Quan chuû kho lieàn ñöùng daäy, söûa laïi y phuïc, roài quyø goái phaûi xuoáng, chaép tay laïy nöôùc. Töø trong nöôùc töùc thì thoûi vaøng hieän ra, lôùn baèng baùnh xe, phuùt choác ñaày caû thuyeàn. Vua noùi: “Thoâi, ñuû roài. Chôù laáy vaøng leân nöõa maø chìm thuyeàn.” A-nan, Ñaïi Thieân coù ñöôïc baùu chuû kho nhö vaäy. A nan laïi hoûi Phaät: –Ñaïi Thieân coù ñöôïc töôùng quaân ñieån binh nhö theá naøo? Phaät noùi: –Ñaïi Thieân veà sau vaøo ngaøy möôøi laêm khi traêng troøn, taém goäi saïch seõ, theo caùc theå nöõ leân laàu, höôùng veà phía Nam, troâng thaáy phía nam coù vò ñaïi töôùng quaân

teân laø Tæ-tyø-na, ñeïp ñeõ kyø dieäu 14 , toùc maøu nhö traân chaâu, toaøn thaân maøu luïc, khoâng cao khoâng thaáp, khoâng maäp khoâng gaày, maét coù theå nhìn suoát bieát ñöôïc taâm nieäm cuûa

Maïn-na-kha-lôïi . Phuï chuù trong ñeå baûn: “Tieáng nöôùc Taàn noùi laø ñoaït tình .” 12.

A-la-tha-chi . Phuï chuù trong ñeå baûn: “Tieáng nöôùc Taàn goïi laø Taøi Traøng .” 13.

Tæ-tyø-na . Phuï chuù trong ñeå baûn: “Tieáng nöôùc Taàn goïi laø Voâ UÙy .” 14.

ngöôøi khaùc; quaân saùch, möu löôïc, tieán thoaùi ñuùng thôøi; oâng nöông hö khoâng maø ñeán trình vua, taâu raèng: “Mong vua cöù töï vui thích, chôù coù lo raàu vieäc thieân haï. Thaàn seõ ñaûm traùch chinh phaït boán phöông.” Vua beøn muoán thöû. Nöûa ñeâm suy nghó muoán taäp hôïp boán binh chuûng. Vöøa nghó xong, boán binh chuûng ñeàu taäp hoïp ñuû heát. Vua laïi nghó, muoán keùo quaân veà phía Ñoâng, töùc thì quaân ñöôïc keùo veà phía Ñoâng. Vua ôû trung öông, töôùng quaân ôû phía tröôùc, boán binh chuûng vaây quanh. Vua nghó muoán tieán, quaân tieán; nghó muoán lui veà, quaân lui veà. A-nan, Ñaïi Thieân coù ñöôïc baùu töôùng quaân ñieån binh nhö vaäy. Phaät baûo A-nan: –Ñaïi Thieân coù ñöôïc baûy baùu nhö vaäy. Phaät laïi noùi vôùi A-nan: –Vua Ñaïi Thieân cai trò thieân haï moät thôøi gian laâu, sau ñoù baûo ngöôøi haàu chaûi toùc teân laø Kieáp-baéc15, “Neáu thaáy coù sôïi toùc baïc, haõy nhoå ñöa cho ta xem.” Moät thôøi gian laâu veà sau, Kieáp-baéc nhìn thaáy coù moät sôïi toùc baïc, lieàn taâu vua: “Nhö tröôùc ñaõ coù leänh, nay toâi ñaõ thaáy sôïi toùc baïc.” Vua noùi: “Haõy nhoå, ñöa cho ta xem.” Kieáp-baéc lieàn laáy caùi nhíp baèng vaøng nhoå sôïi toùc baïc ñeå trong tay vua. Vua caàm sôï toùc baïc maø noùi baøi keä: Treân ñaàu thaân ta Hieän daáu suy hyû Söù giaû ñaõ goïi Ñeán thôøi nhaäp ñaïo. Vua nghó thaàm trong loøng: “Ta ñaõ taän höôûng nguõ duïc. Nay ta neân xuaát gia. Caïo boû raâu toùc, khoaùc phaùp phuïc.” Vua trieäu thaùi töû Tröôøng Sinh vaøo baûo: “Naøy con, ñaàu ta ñaõ coù toùc baïc. Nguõ duïc cuûa theá gian, ta ñaõ chaùn roài. Nay ta muoán tìm kieám duïc coõi trôøi. Ta muoán caïo boû raâu toùc, baän phaùp phuïc, xuaát gia haønh ñaïo. Con haõy laõnh quoác chaùnh, laäp tröôûng laøm thaùi töû. Haõy chaêm nuoâi Kieáp-baéc, khieán chöïc xem toùc baïc. Khi toùc baïc xuaát hieän, haõy giao nöôùc laïi cho thaùi töû. Roài nhö ta ngaøy nay, xuaát gia, caïo boû raâu toùc, baän phaùp phuïc, baûo thaùi töû: Nay ta ñem ngoâi vò Thaùnh vöông naøy trao laïi cho con. Haõy khieán cho ngoâi vò Thaùnh vöông ñôøi ñôøi tieáp noái nhau, chôù ñeå doøng gioáng ñöùt ñoaïn. Doøng gioáng ñöùt ñoaïn, seõ trôû thaønh ngöôøi bieân ñòa. Neáu caét ñöùt thieän haønh, seõ sinh vaøo choã voâ phaùp.” Vua Ñaïi Thieân khuyeân daïy xong, giao nöôùc laïi cho thaùi töû Tröôøng Sinh, caáp phaùt ñieàn nghieäp cho Kieáp-baéc. Phaät baûo A-nan: –Vua Ñaïi Thieân ôû taïi thaønh naøy, trong khu vöôøn naøy, taïi choã ñaát naøy, caïo boû raâu toùc, baän phaùp phuïc, nhaäp ñaïo. Taïi ñaây, traûi qua taùm vaïn boán ngaøn naêm tu boán phaïm truï16 Töø, Bi, Hyû, Xaû*. Khi heát tuoåi thoï ôû ñaây, oâng sinh leân trôøi Phaïm

thieân. Sau khi Ñaïi Thieân xuaát gia ñöôïc baûy ngaøy, nöõ baùu maïng chung. Tröôøng Sinh leân ngoâi, ñeán ngaøy möôøi laêm khi traêng troøn, mang caùc theå nöõ leân laàu, nhìn veà phía Ñoâng, thaáy ngoïc nöõ xinh ñeïp nhö tröôùc kia nöông hö khoâng maø ñeán. Tröôøng Sinh coù trôû laïi baûy baùu, laøm vua thoáng laõnh boán thieân haï. Sau ñoù Tröôøng Sinh laïi noùi vôùi Kieáp-baéc: “Töø nay trôû ñi, khi naøo chaûi ñaàu cho ta maø thaáy coù toùc baïc, haõy baùo cho ta bieát ngay.” Leân ngoâi Thaùnh vöông qua taùm vaïn boán ngaøn

Ñeå baûn: Kieáp-baéc . TNM: Kieáp-tyû. Paøli: Kappaka. 15.

16. Nguyeân Haùn: Boán phaïm haïnh.

naêm, toùc baïc laïi sinh. Kieáp-baéc taâu vua: “Toùc baïc ñaõ sinh roài.” Vua baûo: “Nhoå leân ñeå trong loøng tay ta.” Kieáp-baéc laáy nhíp vaøng nhoå sôïi toùc ñeå vaøo trong tay vua. Vua caàm sôïi toùc baïc, noùi baøi keä: Treân ñaàu thaân ta Hieän daáu suy hyû Söù giaû ñaõ goïi Ñeán thôøi nhaäp ñaïo. Vua suy nghó trong loøng: “Ta ñaõ taän höôûng nguõ duïc cuûa loaøi ngöôøi, nay neân xuaát gia, caïo boû raâu toùc, baän phaùp phuïc. Vua lieàn trieäu thaùi töû ñeán baûo: “Naøy con, ñaàu ta ñaõ coù toùc baïc. Nguõ duïc cuûa theá gian, ta ñaõ chaùn roài. Nay ta muoán tìm kieám duïc coõi trôøi. Ta muoán caïo boû raâu toùc, baän phaùp phuïc, xuaát gia haønh ñaïo. Con haõy laõnh quoác chaùnh, laäp tröôûng töû laøm thaùi töû. Haõy chaêm nuoâi Kieáp-baéc, khieán chöïc xem toùc baïc. Khi toùc baïc xuaát hieän, haõy giao nöôùc laïi cho thaùi töû. Roài nhö ta ngaøy nay, xuaát gia, caïo boû raâu toùc, baän phaùp phuïc, baûo thaùi töû: Nay ta ñem ngoâi vò Thaùnh vöông naøy trao laïi cho con. Haõy khieán cho ngoâi vò Thaùnh vöông ñôøi ñôøi tieáp noái nhau, chôù ñeå doøng gioáng ñöùt ñoaïn. Doøng gioáng ñöùt ñoaïn, seõ trôû thaønh ngöôøi bieân ñòa. Neáu caét ñöùt thieän haønh, seõ sinh vaøo choã voâ phaùp.” Tröôøng Sinh khuyeân daïy roài, giao nöôùc laïi cho thaùi töû Quan Keá, caáp ruoäng ñaát cho Kieáp-baéc. Phaät baûo A-nan: –Vua Tröôøng Sinh cuõng ôû taïi thaønh naøy, trong khu vöôøn naøy, taïi choã ñaát naøy, caïo boû raâu toùc, baän phaùp phuïc, nhaäp ñaïo. Taïi ñaây, traûi qua taùm vaïn boán ngaøn naêm tu boán phaïm truï17 Töø, Bi, Hyû, Xaû*. Khi heát tuoåi thoï ôû ñaây, oâng sinh leân trôøi Phaïm thieân. Phaät baûo A-nan: –Sau khi vua Tröôøng Sinh xuaát gia ñöôïc baûy ngaøy, baûy baùu töï nhieân bieán maát. Vua Quan Keá buoàn raàu khoâng vui. Caùc quan thaày vua khoâng vui, beøn hoûi: “Thieân vöông vì sao khoâng vui?” Vua traû lôøi caùc quaùn: “Vì baûy baùu ñaõ bieán maát heát roài.” Caùc quan taâu vua: “Vua chôù coù lo buoàn.” Vua hoûi: “Vì sao khoâng lo?” Caùc quan taâu: “Vua cha tu phaïm haïnh, ôû trong khu vöôøn gaàn ñaây. Neân ñeán ñoù hoûi. Taát seõ ñöôïc vua chæ daïy caùch laøm sao ñeå coù baûo vaät.” Vua lieàn ra leänh söûa soaïn coã xe baûy baùu, bieåu döông baèng naêm thöù: muõ baùu, loâng chim, göôm, quaït vaø haøi, cuøng vôùi taû höõu theo haàu, tieán ñeán khu vöôøn. Ñeán nôi, xuoáng xe, deïp boû naêm thöù nghi tröôïng aáy, ñi boä vaøo vöôøn. Ñeán tröôùc phuï vöông, cuùi ñaàu laïy döôùi chaân, roài ñöùng sang moät beân, chaép tay thöa raèng: “Baûy baùu maø vua coù, nay ñaõ bieán maát.” Vua cha baûo ngoài xuoáng, nghe nhöõng ñieàu trình baøy, roài ngaång ñaàu leân ñaùp raèng: “Naøy con,

phaùp cuûa Thaùnh vöông laø khoâng caäy vaøo nhöõng caùi maø cha sôû höõu. Con phaûi töï mình haønh ñuùng phaùp ñeå coù.” Vua laïi hoûi: “Chuyeån luaân thaùnh vöông trò hoùa baèng phaùp gì?” Vua cha ñaùp: “Phaùp kính, phaùp troïng, phaùp nieäm, phaùp nuoâi döôõng, phaùp taêng tröôûng, phaùp laøm cho röïc rôõ, phaùp laøm cho phaùp trôû thaønh lôùn. Thöïc haønh baûy ñieàu naøy, laø phuø hôïp vôùi söï cai trò cuûa Thaùnh vöông. Nhö vaäy seõ coù ñöôïc baùu vaät.” Vua laïi hoûi: “Theá naøo laø phaùp kính, cho ñeán phaùp trôû thaønh lôùn?” Vua cha ñaùp: “Haõy hoïc ban caáp cho keû ngheøo cuøng, daïy daân hieáu thaûo nuoâi döôõng cha meï; boán muøa taùm tieát ñuùng thôøi teá töï; daïy bieát nhaãn nhuïc,

17. Nguyeân Haùn: Boán phaïm haïnh.

tröø haønh daâm loaïn, taät ñoá, ngu si. Haønh baûy phaùp naøy laø phuø hôïp vôùi phaùp cuûa Thaùnh vöông.” Vua vaâng lôøi daïy, caùo töø, leã vaø nhieãu quanh ba voøng, roài daãn chuùng quay trôû veà. Baáy giôø, vua phuïng haønh baûy phaùp theo lôøi daïy cuûa cha, truyeàn leänh xa gaàn ñeàu tuaân haønh giaùo leänh cuûa vua. Vua laïi cho môû kho, ban caáp cho keû ngheøo cuøng, chaêm soùc ngöôøi giaø coâ quaû. Nhaân daân boán phöông khoâng ñaâu khoâng vaâng theo maø laøm. Baáy giôø, vaøo ngaøy möôøi laêm traêng troøn, taém goäi saïch seõ, vua cuøng caùc theå nöõ leân laàu, nhìn veà höôùng Ñoâng, troâng thaáy baùnh xe baèng vaøng töû ma coù ngaøn caêm, cao baûy caây ña-la, caùch maët ñaát cuõng baûy caây ña-la, nöông theo hö khoâng maø ñeán, roài truï giöõa hö khoâng. Vua nghó thaàm trong loøng: “Caàu mong ta coù ñöôïc baùnh xe naøy.” Baùnh xe töùc thì haï xuoáng, ñeán beân caùnh tay traùi cuûa vua, roài dôøi qua caùnh tay phaûi. Vua noùi vôùi baùnh xe: “Nôi naøo chöa ñöôïc chinh phuïc, haõy chinh phuïc cho ta. Ñaát naøo chöa phaûi cuûa ta, haõy thaâu veà cho ta. Ñuùng phaùp chöù khoâng phaûi khoâng ñuùng phaùp.” Roài vua laáy tay neùm baùnh xe trôû laïi treân hö khoâng, ôû phía Ñoâng cöûa cung, vaønh baùnh xe höôùng veà Ñoâng, truïc höôùng veà Baéc, truï giöõa khoâng trung. Sau baùnh xe, laïi coù voi traéng, ngöïa xanh, thaàn chaâu, ngoïc nöõ, chuû taøng, töôùng quaân. Baûy baùu naøy nhö vua Ñaïi Thieân, so saùnh cuõng nhö vaäy. Roài traûi qua taùm vaïn boán ngaøn naêm, vua ban cho Kieáp-baéc, saéc leänh cho thaùi töû vaø giao phoù vieäc nöôùc, roài xuaát gia nhaäp ñaïo nhö caùc vua tröôùc.

Nguồn: Giảng Sư (giangsu.io.vn) — văn bản trích từ kho sách cổ và kinh điển.